

Frans leer je zo

Frans leer je zo

drs. H.W.J. Gudde

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum
Postbus 97
3990 DB Houten

Omslagontwerp: Oranje Vormgevers, Eindhoven

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *Zo leer je Frans* (Prisma 932)
Eerste druk 1964
Negende druk 1987
Geheel herziene druk onder de nieuwe titel *Frans leer je zo*
Bewerkt door: W.H. Booms
Eerste druk 1990
Zesde druk 2009

This translation © 1990 by het Spectrum bv
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 j°. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a database or retrieval system, or published, in any form or in any way, electronically, mechanically, by print, photoprint, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

Ondanks al de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

ISBN 978 90 00 31281 8
NUR 633
www.unieboekspectrum.nl

Inhoud

Woord vooraf	9
1. De uitspraak van Franse woorden	11
2. Reisplannen	20
Het persoonlijk voornaamwoord als onderwerp	
De onvoltooid tegenwoordige tijd van de werkwoorden op <i>-er</i>	
Het zelfstandig naamwoord	
Het lidwoord	
De woordvolgorde in de Franse zin	
3. Het vertrek	28
De onvoltooid tegenwoordige tijd van <i>avoir</i>	
De vraagzin	
De voorzetsels <i>à</i> en <i>de</i>	
4. Op reis	34
Het bijvoeglijk naamwoord	
De vertaling van het Nederlandse 'het'	
5. Aankomst	41
De onvoltooid tegenwoordige tijd van <i>être</i>	
Het naamwoordelijk gezegde	
Het onpersoonlijk werkwoord	
De betrekkelijke voornaamwoorden <i>qui</i> en <i>que</i>	
6. Parijs	51
Het bijwoord	
Het voegwoord <i>que</i>	
De onvoltooid tegenwoordige tijd van de onregelmatige werkwoorden <i>aller, prendre, vouloir</i>	
7. Het hotel	61
Het persoonlijk voornaamwoord als voorwerp	
Het tegenwoordig deelwoord	
De onvoltooid tegenwoordige tijd van <i>pouvoir</i>	
Het vragend voornaamwoord <i>quel</i>	
Het telwoord van 1-20	
8. De hotelkamer	73
De voltooide tijden van het werkwoord	
De plaats van het verleden deelwoord	
De ontkenning	
De vervoeging van <i>voir, mettre, faire</i> en <i>comprendre</i>	
De voornaamwoordelijke bijwoorden <i>y</i> en <i>en</i>	

-
- 9. Een verrassing** **89**
De gebiedende wijs
Overeenkomst verleden deelwoord en lijdend voorwerp
Overzicht van de plaats van de persoonlijke voornaamwoorden
De vervoeging van *dire* en *venir*
De vragende voornaamwoorden *qui*, *que* en *quoi*
Het aanwijzend voornaamwoord *ce*
- 10. Het restaurant** **105**
De vorming van de onvoltooid verleden tijd
Het delend lidwoord
Het wederkerend voornaamwoord
Het betrekkelijk voornaamwoord met voorzetsel
Enkele spellingonregelmatigheden bij werkwoorden op *-er*
Het vrouwelijk van het bijvoeglijk naamwoord (vervolg)
- 11. 's Avonds** **125**
De toekomstige tijden van werkwoorden op *-er*
Het bezittelijk voornaamwoord
Het aanwijzend voornaamwoord *ceux*, *celui* enz.
De vervoeging van de werkwoorden op *-ir*
Het tegenwoordig deelwoord (vervolg)
Het meervoud van het zelfstandig naamwoord (vervolg)
Het meervoud van het bijvoeglijk naamwoord (vervolg)
Enkele spellingonregelmatigheden bij werkwoorden op *-er* (vervolg)
De vervoeging van het onregelmatige werkwoord *connaître*
Het rangtelwoord
Het onbepaald voornaamwoord *quelque*
- 12. De volgende morgen** **150**
Het vragend voornaamwoord *lequel*
De vervoeging van de regelmatige werkwoorden op *-oir* en *-re*
De aanvoegende wijs
De trappen van vergelijking
Het stoffelijk bijvoeglijk naamwoord
De vervoeging van de onregelmatige werkwoorden *aller*, *vouloir*, *pouvoir*, *faire*, *sortir*, *savoir* en *offrir* (vervolg)

13. Het einde van het verblijf	170
De lijdende en bedrijvende vorm van het werkwoord	
Het telwoord vanaf 20	
De toekomstige tijden van de onregelmatige werkwoorden <i>aller, dire, faire, mettre, prendre, savoir, venir</i> en <i>voir</i>	
Enkele spellingonregelmatigheden bij werkwoorden op <i>-er</i> (vervolg)	
Het gebruik van de onbepaalde wijs	
De plaats van het bijwoord	
14. Brieven	190
15. Conversatiezinnen	194
Overzicht van de grammatica	198
Uitwerking van de oefeningen	211
Woordenlijst	218

Woord vooraf

Dit studieboek verschilt van de voorgaande drukken doordat praktische conversatielessen, invuloefeningen en veel voorkomende conversatiezinnen zijn toegevoegd. Ook het aantal voorbeelden bij de grammatica is uitgebreid of gemoderniseerd. Alle toevoegingen en wijzigingen hebben ten doel de praktische bruikbaarheid te verhogen.

Wij willen nog een korte aanwijzing geven bij het gebruik van dit boek. U leert het beste de Franse taal door complete zinnen in uw geheugen vast te leggen en niet te volstaan met het leren van losse woordjes of werkwoordsvormen. De vertaal oefeningen, maar vooral ook de conversatielessen en invuloefeningen, zijn erop gericht dat u de Franse zinnen vanuit het Nederlands gewoon woordelijk leert. Dan leert u werkelijk Frans spreken. De zinnen zijn met grote zorg uitgekozen en aan de praktijk van alledag ontleend. Alle oefeningen hebben tot doel de geleerde grammatica toe te passen en in te prenten. Aan het eind van het hoofdstuk worden de behandelde onderwerpen uit de spraakkunst nogmaals op een rij gezet.

Bij het voorbereiden van deze druk hebben wij veel gebruik gemaakt van de in de Prisma-reeks verschenen woordenboeken Frans en de Grammatica Frans, die beide ruimschoots hebben voldaan aan de eisen die aan zulke boeken gesteld mogen worden.

Wij hebben de overtuiging dat u de prachtige Franse taal behoorlijk leert spreken, indien u onze adviezen opvolgt om complete structuren in te studeren en het voorgaande vastlegt voordat u aan een nieuw hoofdstuk begint.

Opmerkingen die de bruikbaarheid van het boek kunnen vergroten, zijn zeer welkom.

1. De uitspraak van Franse woorden

§ 1 De klemtoon

Wanneer we een Fransman horen spreken is ons meteen duidelijk dat hij dat anders doet dan wij. Hij gebruikt niet alleen andere woorden. Hij spreekt ze ook 'anders' uit. Hij geeft bijvoorbeeld de woorden vaak een andere nadruk dan wij zouden doen. Hij geeft ze een andere *klemtoon*. Ook in het Nederlands kennen we de klemtoon. In de woorden van onze taal zeggen we de ene lettergreep met wat meer nadruk dan de andere. Zo bijvoorbeeld: 'potlood, beleefdheid, drukkerij'. In deze woorden hebben de lettergrepen pot-, -leefd-, -rij de klemtoon.

In het Frans horen we de voornaamste klemtoon in de laatste lettergreep, als die tenminste geen toonloze *e* (*stomme e* genaamd) bevat. Bevat de laatste lettergreep een *stomme e*, dan heeft de vóór-laatste lettergreep de klemtoon. Vergelijk: *Paris* [pari], *tabac* [taba] en *étage* [étázj], *liste* [list]. De tussen teksthaken geplaatste letters zijn uitspraaktekens (zie daarvoor § 2). In dit boek geven wij – waar dat nodig is – de klemtoon aan met een **vet** gedrukte letter.

Het *accent*, zoals op de *e* in *étage*, is een teken dat in de gewone spelling van sommige Franse woorden gebruikt wordt. In *étage* dient het om aan te duiden dat de eerste letter van dit woord wordt uitgesproken als de *ee* van *mee* in het Nederlands. Zie daarvoor § 9. In de Franse taal dient het *accent niet* om de nadruk aan te geven. In het Nederlands kan dat wel het geval zijn: één zoon en twee dochters.

§ 2 Het klankschrift

We horen hoe een taal bestaat uit een reeks klanken. In een geschreven of gedrukte tekst worden de klanken voorgesteld door letters. Maar niet in iedere taal stellen de letters altijd dezelfde klank voor. Zo is in 'kachel' *ch* het teken voor een *g*-klank. Maar in het Franse woord *chèque* is *ch* het teken voor een *sj*-klank.

De gewone letters waarmee de woorden geschreven worden, zijn niet voldoende om dit soort bijzonderheden duidelijk te laten uitkomen. Aanwijzingen van een leraar zouden hier een waardevolle hulp zijn. Maar wanneer we niet onder leiding studeren, moeten we een praktisch middel vinden om de klanken van de woorden duidelijk aan te geven om zo een goede uitspraak te bevorderen.

Het middel dat we in dit boek gebruiken is een bijzondere schrijfwijze van de woorden, die we *klankschrift* noemen. In klankschrift duiden we de hoorbare klanken in een woord, elk met een eigen teken aan. Als klanktekens gebruiken we meestal gewone letters die soms voorzien zijn van een extra teken. Elk klankteken stelt *altijd dezelfde klank* voor. De letters van de gewone spelling stellen niet altijd dezelfde klank voor. De Franse woorden *camp* ('kamp'), *Caen* (naam van een stad in Normandië), *quand* ('wanneer') worden alle drie op dezelfde wijze uitgesproken, die we in klankschrift weergeven met [kã].

De verklaring van dit klankschrift volgt in § 3, 4 en 7. Om verwarring met de gewone spelling te vermijden worden in dit boek de tekens van het *klankschrift tussen teksthaken* [] gegeven.

§ 3 Klanktekens voor klinkers

Klinker noemen we letters die klinken als *a, e, i, o, u*, waarbij de lucht zonder grote belemmering uit de longen door keel en mondholte naar buiten stroomt.

Hieronder volgen in vijf rijtjes aanwijzingen over de klanktekens die de uitspraak van klinkers voorstellen. Rij A geeft de klanktekens; rij B een of meer Nederlandse woorden waarin de bedoelde klank voorkomt (vetgedrukt) met zo nodig aanwijzingen voor de uitspraak; rij C geeft Franse woorden waarin de klank uit rij A voorkomt; rij D geeft dezelfde Franse woorden als rij C, maar nu in klankschrift; rij E geeft de betekenis van de Franse woorden uit rij C.

A	B	C	D	E
[á]	Parijs, raden	<i>Paris</i>	[pári]	'Parijs'
[à]	das, rad	<i>classe</i>	[klàs]	'klas'
[é]	tussen thee en pit in	<i>bébé</i>	[bébé]	'baby'
[e]	de, me (= stomme e)	<i>retour</i>	[rétur]	'terugreis'
[i]	die , lief	<i>lit</i>	[li]	'bed'
[ó]	doos	<i>dos</i>	[dó]	'rug'
[ò]	bol	<i>sol</i>	[sòl]	'grond, bodem'
[ö]	neus	<i>peu</i>	[pö]	'weinig'
[ø]	freule	<i>fleur</i>	[fløur]	'bloem'
[u]	moe (met de lippen rond naar voor zoals bij [ó], maar meer gesloten, en de tongpunt naar de achterkant van de boventanden)	<i>amour</i>	[ámur]	'liefde'
[ü]	puur	<i>pur</i>	[pür]	'zuiver'

Laten we nu deze klanken eens vergelijken. U vormt met de lippen een ronde opening om [u] uit te spreken. Houd nu deze klank aan en open daarbij langzaam de lippen. Als u dat goed doet en aandachtig luistert, hoort u dan na [u] ook [ó], daarna [ò] en als de mond helemaal open is [à]. Dus achtereenvolgens [u, ó, ò, à]. Vervolgens beluisteren we een reeks andere klanken. U spreekt [i] uit met de mondhoeken naar opzij, zoals bij glimlachen. Als u de [i] aanhoudt en de mond daarbij verder opent, hoort u na [i]: [é], [è] en [á]; dus [i, é, è, á].

Zo kunnen we vanuit de stand van de mond voor [ü] via [ö] bij [ø] terecht komen.

Oefent u eens een keer of wat met deze reeksen klanken, zodat de verschillende klinkers goed te onderscheiden zijn. Ter oefening geven we ze hieronder in enkele Franse woorden (uitspraaktekens en vertaling staan erachter):

<i>lourd</i>	[lur]	'zwaar'	<i>lit</i>	[li]	'bed'	<i>pur</i>	[pür]	'zuiver'
<i>l'eau</i>	[ló]	'het water'	<i>les</i>	[lé]	'de' (<i>lidwoord</i>)	<i>peu</i>	[pö]	'weinig'
<i>l'or</i>	[lòr]	'het goud'	<i>lait</i>	[lè]	'melk'	<i>peur</i>	[pøur]	'angst'
<i>lasse</i>	[làs]	'moe'	<i>là</i>	[lá]	'daar'			

Zeg de Franse woorden van deze rijtjes langzaam en duidelijk van boven naar beneden. Doe dat tot de klinkers mooi helder klinken.

§ 4 Klanktekens voor neusklanken

Er zijn Franse klanken die voor ons ongewoner zijn dan de bovenstaande. Dat zijn de *neusklanken*. We geven ze hier eerst in tekens, met ernaast een Frans woord waarin ze voorkomen, de uitspraak en de Nederlandse vertaling.

[ê]	<i>américain</i>	[ámérikê]	'Amerikaans'
[û]	<i>chacun</i>	[sjákû]	'iedereen'
[â]	<i>entrer</i>	[âtré]	'binnengaan'
[ô]	<i>bon</i>	[bô]	'goed' (<i>bijvoeglijk naamwoord</i>)

§ 5 Hoe vormen we een neusklank?

We weten al dat we, als we spreken, lucht uit de longen door de keel en de mondholte naar buiten stuwen. Onderweg ontmoet deze lucht verschillende hindernissen zoals stembanden, tong, verhemelte, tanden en lippen. Deze hindernissen gebruiken we om met de luchtstroom verschillende klanken voort te brengen. We kunnen daartoe de stembanden laten meetrillen (zonder gebruik van de stembanden spreken we *f*, *p*, *s* uit, die met gebruik van de stembanden *v*, *b*, *z* worden). We kunnen de mondruimte groter of kleiner maken door de onderkaak te bewegen en we kunnen tong, tanden en lippen verschillende standen laten innemen ten opzichte van elkaar. Wanneer we in dit spel van het vormen van klanken ook de neusholte laten meedoen, krijgen we een bijzondere klank te horen, die we neusklank noemen. Hoe gaat dat dan? In onze taal kennen we ook klanken die de neus mee helpt vormen. De *m* bijvoorbeeld. Als we de *m* uitspreken houden we de lippen gesloten. De lucht kan alleen via de neusgaten ontsnappen. De neusholte is dan een deel geworden van de weg naar buiten die de lucht moet afleggen. De *m* wordt gevormd, doordat de lucht de trillende stembanden passeert en daardoor zelf aan het trillen gebracht wordt. Trillend stroomt ze door de neusholte, waarvan de wand gaat meetrillen. Dat trillen kan men voelen, wanneer men de vingertoppen op de neusvleugels houdt. Als we daar de trilling voelen is de voortgebrachte klank een neusklank.

Het Frans kent vier klinkers die genasaliseerd worden, die dus met neusklank worden uitgesproken. Het zijn [â, è, ô, ø] die daardoor resp. [ã, ê, õ, û] worden. De neusklank [ê] vormen we door de mond niet te sluiten, maar hem in de stand te zetten waarmee we [è] van *lait* ('melk') of van *père* ('vader') kunnen uitspreken. Maar in plaats van [è] en zonder de mondstand te veranderen, laten we nu het dreingeluidje horen van een klein kind dat energiek zijn zin wil doordrijven. Probeert u het eens. Trillen de neusvleugels mee, dan hebben we de neusklank [ê] te pakken. Ongeveer net zo vormen we [û] door de mond te zetten in de stand voor [ø]. Zo ook [ã] door uit te gaan van [â] en [õ] door uit te gaan van [ô]. Deze neusklanken moeten helder klinken. We mogen ze niet vertroebelen door er *m*, *n* of *ng* aan toe te voegen. Vaak worden als

voorbeeld gegeven de woorden: *Un bon vin blanc* [ũ bõ vë blã] ('een goede witte wijn'), omdat daarin de vier neusklinken te horen zijn.

§ 6 De lengte van de klinkers

Niet alle klinkers zijn even lang in de Franse woorden. Sommige worden iets aangehouden. In beklemtoonde lettergrepen zijn in het algemeen lang de klinkers die gevolgd worden door een van de medeklinkers *g* [zj], [y], *r*, *v* en *z*. Zoals in *étage* [étázj] ('verdieping'), *fille* [fiy] ('dochter') of *taille* [tày] ('figuur, middel'), *père* [pèr] ('vader'), *livre* [livr] ('boek') en *rose* [róz] ('roos'). Voor meer uitgebreide aanwijzingen kan men raadplegen de *Prisma Grammatica Frans* van dr. E.C. van Bellen, bewerkt door drs. J. van Berkel.

§ 7 Klanktekens voor medeklinkers

Medeklinker noemen we letters die klinken als *b*, *c*, *d*, *f*, *g* enzovoort, waarbij de lucht voordat ze naar buiten stroomt verschillende hindernissen is gepasseerd, zoals tanden en lippen. Ze staan nooit alleen, maar klinken met klinkers mee. Hieronder volgen in vijf rijtjes aanwijzingen over de klanktekens die de uitspraak van medeklinkers voorstellen. Rij A geeft de klanktekens; rij B geeft een of meer Nederlandse woorden waarin de bedoelde klank voorkomt (vet gedrukt) met zo nodig aanwijzingen voor de uitspraak; rij C geeft Franse woorden waarin de klank uit rij A voorkomt; rij D geeft dezelfde Franse woorden als rij C, maar nu in klankschrift; rij E geeft de betekenis van de Franse woorden uit rij C.

A	B	C	D	E
[g]	zakdoek	(la) <i>Gaule</i>	[lágó]	'Gallië'
[y]	Jan, taai	<i>Pierre</i>	[pyèr]	'Piet'
[nj]	franje	<i>fille</i>	[fiy]	'dochter'
[r]	meestal als keel-r uit te spreken	<i>campagne</i>	[kápanj]	'platteland'
[s]	sissend met de tanden bijna op elkaar en de lippen strak getrokken	<i>Paris</i>	[pári]	'Parijs'
[s]	sissend met de tanden bijna op elkaar en de lippen strak getrokken	<i>sorte</i>	[sòrt]	'soort'
[sj]	sjouwen	<i>chèque</i>	[sjèk]	'cheque'
[w]	niet met bovenlip en ondertanden zoals in het Nederlands, maar met beide lippen rond, alsof men [u] wilde uitspreken.	<i>Edouard</i>	[édwár]	'Eduard'
[zj]	jam, gelei	<i>Jean</i>	[zjä]	'Jan'

De letters *b*, *d*, *f*, *k*, *l*, *m*, *n*, *p*, *t*, *v* en *z* die we ook als klanktekens zullen gebruiken worden in het Frans ongeveer net zo uitgesproken als in het Nederlands, als we dat tenminste zeer duidelijk spreken.

§ 8 De letters van de Franse woordspelling en de uitspraak ervan

In § 2 hebben we gezien dat in het Frans letters en woorden nogal eens anders worden uitgesproken dan wij gewend zijn in het Nederlands. Omdat de uitspraak van veel letters in het Frans afhangt

van verschillende omstandigheden, hebben we in de paragrafen 3, 4 en 7 tekens moeten afspreken om houvast te krijgen bij het leren van de goede uitspraak. In deze paragraaf gaan we die uitspraak van de Franse kant bekijken. We zullen daartoe geven:

1. voorbeelden van letters en lettergroepen zoals ze in Franse woorden voorkomen;
2. de uitspraaktekens daarvoor;
3. Franse woorden als voorbeeld;
4. deze woorden in klankschrift;
5. de vertaling ervan in het Nederlands.

Van de letters die niet in deze lijst voorkomen is de uitspraak zoals we die in goed Nederlands gewend zijn.

a	[á]	<i>Paris</i>	[pári]	'Parijs'
	[â]	<i>la flamme</i>	[láflám]	'de vlam'
à	[á]	<i>là</i>	[lá]	'daar'
â	[â]	<i>l'âne</i>	[làn]	'de ezel'
ai	[è]	<i>la maison</i>	[lámezō]	'het huis'
aï	[è]	<i>naître</i>	[nètr]	'geboren worden'
ail	[ây]	<i>l'ail</i>	[lây]	'het knoflook'
		<i>la paille</i>	[lápay]	'het stro'

a gevolgd door *m* of *n* wordt de neusklink [ã]; *ai* gevolgd door *m* of *n* wordt [ê]. Hierbij worden *m* en *n* niet uitgesproken. *Wel* worden *m* en *n* uitgesproken als er nóg een *m* of *n* ofwel een klinker achter komt. In dat geval worden *a* en *ai* niet genasaliseerd. (Voor de andere klinkers en voor andere groepen klinkers gevolgd door *m* of *n* gelden dezelfde regels, zoals we verder in deze lijst zullen zien.)

aim	[ê]	<i>la faim</i>	[láfê]	'de honger'
ain	[ê]	<i>le pain</i>	[lepê]	'het brood'
am	[â]	<i>le camp</i>	[lekâ]	'het kamp'
an	[â]	<i>l'an</i>	[lá]	'het jaar'

maar:

aine	[èn]	<i>la laine</i>	[lálèn]	'de wol'
au	[ó]	<i>l'auto</i>	[lótó]	'de auto'

c wordt voor *a*, *o* en *u*, en voor de medeklinkers (behalve *h*) uitgesproken als [k]:

c	[k]	<i>la carte</i>	[lákárt]	'de kaart'
		<i>le contrôle</i>	[lekótról]	'de controle'
		<i>le cube</i>	[leküb]	'de kubus'

c wordt voor *e*, *i* en *y*, en wanneer ze als *ç* geschreven wordt, uitgesproken als [s]:

c	[s]	<i>le centre</i>	[lesâtr]	'het centrum'
		<i>le cigare</i>	[lesigár]	'de sigaar'
		<i>le cylindre</i>	[lesilêdr]	'de cilinder'
ç	[s]	<i>le garçon</i>	[legársō]	'de jongen'
	[s]	<i>la chambre</i>	[lásjäbr]	'de kamer'
e	[è]	<i>petit</i>	[peti] of [pti]	'klein'
é	[é]	<i>le café</i>	[lekáfé]	'de koffie'
è	[è]	<i>le père</i>	[lepèr]	'de vader'
ê	[è]	<i>être</i>	[ètr]	'zijn' (<i>werkwoord</i>)
eau	[ó]	<i>beau</i>	[bó]	'mooi'
ei	[è]	<i>la neige</i>	[lánèzj]	'de sneeuw'
eil	[èy]	<i>le soleil</i>	[lesòlèy]	'de zon'

	Vergelijk <i>a + m/n</i> :			
ein	[ɛ̃]	<i>le sein</i>	[lesɛ̃]	'de borst'
eine	[ɛ̃n]	<i>la peine</i>	[lápɛ̃n]	'de moeite'
em	[ã]	<i>l'empereur</i>	[láperøʁ]	'de keizer'
en	[ã]	<i>entrer</i>	[ãtrɛ]	'binnengaan'
er	[ɛ̃r]	<i>fier</i>	[fyɛ̃r]	'fier'
	maar bij de werkwoorden die eindigen met <i>-er</i> als laatste letters, zoals <i>aimer</i> :			
er	[é]	<i>aimer</i>	[émé]	'liefhebben'
	Als <i>eu</i> de laatste uitgesproken letters zijn van een woord zegt men ze zo:			
eu	[ø]	<i>fameux</i>	[fámø]	'bekend'
	Als er nog letters volgen die wel uitgesproken worden, wordt <i>eu</i> ook wel [ø]:			
euil	[øʏ]	<i>le fauteuil</i>	[lefótøʏ]	'de armstoel, de fauteuil'
eune	[ø̃n]	<i>jeune</i>	[zjø̃n]	'jong'
eur	[ø̃r]	<i>l'Europe</i>	[lørø̃p]	'Europa'
	<i>g</i> wordt voor <i>a, o, u</i> en voor medeklinkers uitgesproken als de zachte <i>k</i> van zakdoek:			
g	[g]	<i>la gare</i>	[lágar]	'het station'
		<i>gothique</i>	[gótik]	'gotisch'
		<i>Gustave</i>	[gústáv]	'Gustaaf'
		<i>glorieux</i>	[glóryø]	'roemrijk, eervol'
	<i>g</i> wordt voor <i>e, i</i> en <i>y</i> uitgesproken als [zj]:			
g	[zj]	<i>le gendarme</i>	[lezjãdãrm]	'de gendarme, de marechaussee'
		<i>la girafe</i>	[láziráf]	'de giraffe'
		<i>la gymnastique</i>	[lázymnãstik]	'de gymnastiek'
gn	[nj]	<i>la compagnie</i>	[láköpãnji]	'de compagnie'
	Meestal wordt de <i>u</i> na de <i>g</i> niet uitgesproken:			
gu	[g]	<i>le guide</i>	[legid]	'de gids'
		<i>la guerre</i>	[lágɛ̃r]	'de oorlog'
	<i>h</i> wordt niet uitgesproken; de klinker achter de <i>h</i> is de beginletter. Deze <i>h</i> noemen we de <i>stomme h</i> :			
h		<i>l'homme</i>	[lòm]	'de man, de mens'
	Soms wordt de <i>h</i> aan het begin van een woord wel behandeld als medeklinker, al spreken we hem niet uit. Deze volwaardige medeklinker noemen we <i>aangeblazen h</i> . In een Frans-Nederlands woordenboek staat voor de aangeblazen <i>h</i> meestal een sterretje. Deze aangeblazen <i>h</i> komt voor in de woorden van Germaanse oorsprong.			
*h		<i>le hasard</i>	[le ázar]	'het toeval'
i	[i]	<i>le cigare</i>	[lesigár]	'de sigaar'
	Voor een klinker is <i>i</i> vaak [y]:			
i	[y]	<i>fier</i>	[fyɛ̃r]	'fier'
		<i>l'avion</i>	[lávyø]	'het vliegtuig'
	<i>i + l</i> is vaak [y]; <i>i + ll</i> is vaak [iy]:			
il	[y]	<i>l'ail</i>	[láy]	'het knoflook'
ill	[iy]	<i>la famille</i>	[láfamiy]	'het gezin'
	<i>i + m</i> of <i>i + n</i> is vaak [ɛ̃]:			
im	[ɛ̃]	<i>impossible</i>	[ɛ̃pø̃sibl]	'onmogelijk'
in	[ɛ̃]	<i>le matin</i>	[lemátɛ̃]	'de morgen'
	maar voor een andere <i>m</i> of <i>n</i> of voor een klinker is <i>im</i> [im] en <i>in</i> [in]:			